

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Бр. 14.

УРЕЂУЈЕ З. Ј. ЈОВАНОВИЋ.

ГОДИНА ПРВА

Издаје ШТАМПАРИЈА А. ЈАЈЕВИЋА

ГЛАВНИ САРАДНИК:
А Б У К А З Е М.

У НОВОМЕ САДУ
25. ДЕЦЕМБРА 1878.

ИЗЛАЗАК И ЦЕНУ
ВИДИ НА ЗАВРШЕТКУ ЛИСТА.

Не боли грдња већ истина.
(По старој причи.)

Било ј' негде некад, али где и када?
Нисам чуо, па вам не знам рећи сада. —
Било је обичај, тако се завело:
На велики петак искупи се село,
Велико и мало на брдо се пење,
Да представе живо Христово мучење.
На ког падне коцка тог коношцем стежу,
Тај ће бити Христос, на крст га привежу.
А други га киће поругљивим реч'ма,
Вређају га, грде, што ко уме већ'ма.
Таки беше адет у времена стара;
Једном паде коцка на воденичара.
Дигли су га на крст, везали га љуто, —
Мучно му је било, ал ипак је ћут'о!
Спустио је главу, оборио очи,
Да представи благост мукотрине моћи.
А сељани други, баш к'о праве Јуде,
Надметали с' да га грде, псују, куде:
„Где лажнога цара!“ — „Где божија сина!“ —
„Де нек ти помогне отац са висина!“
Стотинама ј' грдње пред њега просуто, —
Воденичар-Христос, он је само ћут'о.
Док једаред нека жена се истаче,
Па подбочи руке, па му кресат' заче:
„Угурсузе један, није ми те жао,
Јер си целог века само брашно крао!“
— Воденичар-Христос, кој' је досад ћут'о.
На те речи плану као звере љуто:
„О, чекај се, кујо, док ме с крста скину,
Хоћу ти ишчупат' псећу језичину!“...

Е па шта ћеш, брате, створени смо тако:
Лажну грдњу примаш и 'вако и 'нако, —
Ако ти је гадна окренеш јој леђа
— А л истина вређа.

Дош'о бих. *)

Дош'о бих ти, Стево, ... тако ми живота!..
Ил мислиш да не знам шта је то дивота?
Да не знам шта ј' ружа, да не знам шта ј' цвеће?
Да ми стара душа ни ваздуха неће?
Засео бих онде у твој виноград
У дебелу хладу,
Окрен'о бих леђа чемери и јаду,
Гледао бих доле пољем и хатаром,
А то би ми срцу угодило старом.
Пустио бих поглед, — па нека залута
— И овде ми душа не зна права пута —
Пошао бих тамо да тужим и желим,
Ил да пијем, певам и да се веселим;
Како жеља хоће тако нек се води,
Та онде би била у правој слободи —

† Ђ. Јакшић.

*) Овом недовршеном песмом хтео је песник одговорити својој пријатељу Стеви Рајчевићу, који га је позвао у бербу.

Ф у т о ш к и Б а б а.

(Наставак).

По довољном разговору, и пошто су се гости доста и поднанили пред саму зору разиђу се; неки су се по постоји пужали, неки су се и без воље тоциљали — а неки оставивши част домаћину — тако су грло овајштајнили, да нису ни после друга дана могли зевнути ни на јело, ни на пиће.

Мајстор Јова и мајсторица кас и калва Баба, они су читави код куће остали — мајстор Јова бије је у пићу цандрљив — па је почео мало мајсторицу трумбирати зашто је она баш до попе на последку седела — и шта има она намигивати на домина, када је он учи наздрављао — он баш незна као наместник мал му не рече нешто — али као мајстор човек доста и знаде неби се ни Н садског задругиног ашамештера застидио, и то ни у чему.

По довољном чантрању мајстор Јова заспи — а мајсторица и калва Баба, текер после седоше за стал па ти се наклонише на онако ладан ајмокац и ону питу са месом да јим све пуцају заушњаци — када су се довољно и најели и напили — онда и они полежу — Баба се скупи на клуку код пећи — а мајсторица се пружи на креветац. —

Дан већ свануо, свињара стоји са бичом пуцњава испод пенџера — а шегрт му дудуче у рог све се ори — вашке се кољу по авлији отимајући се о кости синоћне вечере, види се да је гостију било у мајстор Јове, и по други знаци, ено се језере испред капије и капиџика — а домаћи јоште се небуде — и бог зна кад би се пробудили — да ји комшија Авакум није избудио — да му једну панту на бичаље натакну и сакују, јер после подне мора возити касира у Бешку — шогорица му се да опростиш породила — па ће јој шогор да носи повојницу. —

Баба је мајстор Јови бијо десна рука — мајсторица воле Бабу више него брата — она му почесто и тепа: јој моје злато пофирош по моди — Баба се све врочи — када га тако викне.

Попа је долазио по чешће к мајстор Јови — и ако се попи није допадало — како мајсторица са Бабом од више поверљиво и у пријатељству живе — зато, он почне мајстор Јову внимателна чинити — и каже му нека он мало боље на његову Анчу понази, јер вели по селу се свашта дивани —

Мајстор Јова почне мало, а све даље и издаље и на мајсторицу и на Бабу назити — али тако, да ни Баба ни мајсторица то осетили нису; то је тако трајало све до одгртања винограда. —

Пролеће настане, мајстор Јова оправи Бабу са мајсторицом заједно у виноград, да помало одгрђу га — они то једва дочекају — и рано у њега отиду. —

Мајстор Јова после њи све на зорце упути се у виноград, па када је тамо доспео — он седне у један воћњак, од куда је могао све видети шта калва и мајсторица раде. Баш пред подне — најпре калва а затим мајсторица уђу у колебу и врата за собом затворе. —

Мајстор Јова и онако од поне подстрекал, није му више ни требало, те што брже похита к колеби — када до ње дође он за кључаницу да уђе унутра, али јест, врата забрављена. —

Мајстор Јови крв удари на очи — коса му капну издиже, у јарости онако глуп, што игда могаше продере се — отварајте и ко вас је научио. —

Како Баба калва, тако и мајсторица по гласу мајстор Јове познаше га да је у јарости — не смедоше ништа одговорити, него ћуташе незнадоше ни сами шта ће сада да раде — мајстор Јова опет по ново да отворе, а ови ћуте — кад на једаред мајстор Јова груне у врата грдним чекићем — тако, да једна даска из врата таки на сред колебе излети.

Баба полети на врата, одврне кључаницу, и онда напоље ступи — а мајстор Јова на њега чекићем завитла — и да га је згодно, би остао на месту мртав, али Баба вешт на невољи сagne се хитлено — груне мајстор Јову испод колена, а овај као старији човек поклекне те падне, а баба нокат не кући ни у село, него на другу страну окрене, гди у ноћ стигне у село П. —

У овом селу није Баба никога познатог стигао —

код себе ни паре, а гладан је, стане сада штудирати — како ће да преноћи — куда сутра дан да окрене — и шта му сада чинити ваља. —

Баба је седећи на крај села имао времена доста штудирати, намисли најосле ма како прошао да иде кући брату у Вутог да се са њиме подели — да се ожени и да постане сам свој госа — јер имао је на чему и на чега се ослањати.

Он је ту ноћ на медуна провео а у зору рано — крене пут Вутога. —

Како је кроз село ишао и пошто је већ свануло било, сврне код попе местнога, и каже овом да га је тај попа од куда он иде лепо поздравно и да га је он зато к њему послао — да му јави — како му је синоћ попадаја умрла — те да ни часа непочаси него да иде да је сарани.

Попа се овом веома зачуди: е гле ти, вели, чуда, та ономадне је била код мене здрава и весела шта би жени?

Баба, пошто је добио добар врштук и ракије — хтеде да се одма крене, али попа задржавајући га да остане па ће са њиме ићи — Баба и остао би и неби — па на последку умоли попу — да га одпусти јер он има јошт у оближњем селу посла — јер мора однети писмо тамошњем учитељу — да је учитељ од куда он иде јуче сарањен.

Попа и опет плене рукама и вели кукаван Аврам — а шта му би! Баба као Баба: е, вели, мој господине он је сиромаша накаљо — ви сте познавали валда мајстор Јову ковача а знате и то да је уча њему одлазио и тамо и јео и пио — пре три дана дође уча, па се као човек напије тако, да није могао ни кући отићи — он се наслони на кревет па заспи — а мајсторица га није хтела кретати, он се пробуди већ у зору па напипа неко стакло на асталу — он мислећи да је вода, натегне стакло па се нацоља — а то је била наопако сириџика — Мајсторица, знате, имала је обичај свако вече са њим се нацмакати — и тако наш уча за 9 сати здрав читав спападе.

Јуче је, настави Баба даље, дошао г. судица и мајстор Јову и мајсторицу затворио — доктори учу валда су већ изшактовали.

Попа сиромаша укочено гледа у Бабу па немож чисто да одише каква се то чуда догодише и све за неколико дана — хеј мој учо мој учо, а био је сиромаша добар и поштен — а при том и пјевац да није од њега боље певао ни онај Кљаша из Сентомаша. —

Баба опет настави — то све како је тако је, али се чује, да је мајсторица казала — да јој је сириџик наместник из манастира набављао — па то се сад незна како ће испасти — знате господине ђаво неспава. —

Попа опет зачуђено — та шта наопако! е виш, а ја сам то све и мислио да ће са отим наместником једаред тако бити, неда му ђаво мира — шта ће њему мајсторица Јовиница — та она је да опростиш прошла и Дубу и Дубиду — па уједну руку и право га је, он је свакога видио — нама се замера кад ми и као удовци имамо газдарице — веле шта ји водите по свечари — по сватови — а гле наместника — еј мој брајко — сад видим да никад ни до века више Игуманије — бар да си се дотле чувао и да те није Анта носио! — па повуче неколико пута — и размагли — па опет поче. Знао сам ја да ће њему Анча — начарнити образ — ал нека нека — мал ако тако неће проћи и онај дедак појка из Венека. —

Баба пошто се добро и најео и напио опрости се и оде, а попа се на пут стане опремати —

Када је Баба отишао и сам се смејао како ће попа награсати док оде к мајстор Јови — и попи да сарани падију — чисто је гледао, како ће ду га сви грдити и повати — и како ће се попа ошвањити — па му није ни бригае било.

Баба сутра дан до подне стигне својој кући и брат га доста пријатељски и братински дочека.

(Продужиће се).

Л. Кнежевић.

Са мађарске гимназије.

Проф. Кажите ми, Костићу, шта је то сабирање?

Костић. Сабирати значи два или више бројева сабрати, па их као један изговорити.

Проф. Није, није, кажите му Хазафи.

Хазафи. Сабирати значи све народности у Мађарској сабрати, па их као једну „мађарску“ изговорити.

Проф. Az edbadta, igen jó! Кажите ми Костићу шта је одузимање.

Костић. Мањи број од већег одузети.

Проф. И опет није — кажите му Хазафи.

Хазафи. Одузимати значи Србима и осталим народностима одузети просветне заводе и фондове.

Проф. Az csak jó — а ви и то не знате, шта је множење?

Костић. Један број онолико пута.....

Проф. Доста, доста, већ видим да не знате, реците му Хазафи.

Хазафи. Множити значи све продане душе о државном трошку издржавати и тиме множити владине присталице.

Проф. Тако је — igen jó. Сад ако не знате још шта је дељење онда вам нема помоћи, онда падате.

Костић. Један број на онолико делова поделити, колико други број има јединица.

Проф. Идите на место, ви не знате ништа, Хазафи кажите ми ви то.

Хазафи. Делити значи сејати неслогу између Срба и Хрвата и разделити их једно од другог“...

Проф. Доста је, видим да знате све што је нужно да будете врли син круне св. Стевана, биће те предложени да добијете „Текелианум“ и највећу државну штипендију.

Звоно. И оно је од чуда звонило да само што још више нечује.

К. К.

Добар савет.

Син. „Оћу да се женим отац, шта мислиш ти о том?“

Отац „Мој синко не знам шта да ти кажем, ако се ожениш млад онда је рано, ако стар онда је доцне — ако узмеш гадну онда јој мораш бити веран и мораш је љубити, ако је лепа онда је мораш од другогачувати — ако је богата онда јој мораш бити послушан, а узмеш ли сироту онда јој мораш све потребе подмиривати“....

Син „Па онда шта је најбоље, што би по том било најбоље да чиним?“

Отац „Да се не жениш“.

К. К.

Коча Кубурић

РОМАНУ 12 ОГЛАСА.

(ПО ЗВАНИЧНИМ ПОДАТЦИМА).

Доле потписани отворио сам овде у Н. своју шпекулантску радњу „код Среће“ у коју сам уложио свој сопствени капитал.

Ово на основу § 5 трговачког закона предајем јавности.

У Н. 30 фебр. 1878.

Коча Кубурић.

240

1 10

Поштованим удавачама. Један млад, леп, шпекулант коме радња не да ни маћи, тражи себи путем овога листа девојку за жену. Удавача не мора бити бог зна како лепа, може бити и саката, само нек има дуката. Ближа извешћа даје Администрација.

850

1—50

Наше поштоване муштерије позивамо у неописаном весељу своме на свадбу своју коју ћемо држати у највећој гостионици „код златне патке.“ Венчање у 11 сахати, потом ручак, вечера и сјајни бал у грађанском читалишту.

У Н. 1-ог априла 1878

Коча Кубурић.

Аница Шепртљић.

1080

Јављам свима и свакоме кога се тиче да је моја драга жена Аница после сретног двомесечног брачног живота родила ми сина Душана. Господину др. Николи Незнановићу изричем своју најтоплију захвалност на његовој вештини, јер је помогао као прави отац.

У Н. 1-ог јунија 1878.

Коча Кубурић.

сретни отац

2100

1—1

Не примам честитања о своме доидућем крсном имену св. Илији, јер се у мојој кући не зна крсна имена.

У Н. 10 јулија 1878.

Коча Кубурић.

2250

1—1

Што год је до данас и од данас моја жена Аница код бакала, фризера, машамоде, галантериста и по другим местима задужила се, то ником признати нећу, нити се ма ко може из мога имања за њене старије и новије дугове наплатити.

У Н. 1-ог авг. 1878

Коча Кубурић.

2278

1—100

Епархијска конзисторија. Тражи се Аница жена Коче Кубурића, која је од истога мужа свога неверно незнано куда у свет побегла, да престане овом духовном суду за годину и дан, иначе ће се поступити према закону.

У Н. 20 авг. 1878

Епархијска конзисторија у Н.

2300

1—3

2000 дуката тражи се до Митровадне под интерес врло добар. За сигурност даје се брада и шпекулантска радња која носи месечно више нег што вреди. Интерес би се плаћао ако је зајмодавцу по вољи и дневно.

Јавити се Марку Дерићу адвокату.
У Н 21. авг. 1878.

2350

1—100

Суд н-ско трговачки. 1381—1, 3. Суд н-ско трговачки обзнањује овим свима и свакоме кога се тиче да је на основу 83 тачке 4 стецишног поступка отворено стециште над целим покретним и непокретним (!) од невидиша имањем презадуженог Коче Кубурића оvd. шпекуланта и за то позива свакога који би имао од њега ма по ком праву тражити да се до 15. јан. 1879 са својим потраживањем и доказима суду овом пријави, ако не жели искусити следства итд. итд.
Бр. 5800 Из заседања суда н-ско трговачког од 30 авг. 1878 у Н.

Управа вароши Н. Моле се све полицајне власти да у кругу свом потраже Кочу Кубурића шпекуланта овдашњег, па од нађенога за оvd. општ. на име дужног пореза за свако досадање полгође од пописа па овамо по 100 гр. пор. новце амо пошљу, иначе одговоре.

К М. 2509 Из управе вароши Н. 10. септ. 1878.
2400—1

Поред моје досад сваковрсне радње — тргујем одсада и с кожом и дала сам Кочи Кубурићу 250 дуката цесарских само да ми буде деловођа. Фирма је моја, само он ради, из ове своте не може се нико ни за старије ни за новије дугове Кочине наплатити, што дајем јавности на основу законих правила.
У Р. 20 окт. 1878.

Дафина удова Алабића.

Одобравам, признајем и примам се деловодства.

Коча Кубурић

деловођа

2523

1—3

†
Јутрос у зору изгубих свога верног деловођу
КОЧУ
кога је капља подесила.

Ову немилу и жалосну вест јављам пријатељима и сродницима молећи их за тихо саучешће у овом мом великом малеру.

У Р. На тудин дан 1878.

Ожалошћени послодавац

Дафина удова Алабића.

Саопштио

Ј. Провлаж.

Са испита.

На неком испиту из хемије заседавао је катихета.
„Напиши: кредом (хемијски састав)“ рече професор једном ђаку.

Ђак не умеде.

„Та зар не умеш написати: како, рци, јест — кре. добро, аз — да: креда!“ повиче упрепашћен катихета,
В. М. Ј

Загонетка.

Учитељ. „Сад ћу, децо, да вам задам једну загонетку. Шта је то: Кад је човек млад, он то жели, а кад по стигне, а он се тога ратосиља?“

Перица. Ја знам, господине.

Учитељ. Па дед реци.

Перица То је — жена.

Учитељ. А ко ти је то казао?

Перица Мој отац.

Учитељ. Та оно — могло би и то бити, али ја сам мислио — „старост.“

Шта је мука.

Мука је кад би когод хтео своју љубазницу да напусти, а она неће заклетву верности, коју је дала, да погази.

Разделитељ.

Ђерка једнога, што је цепа о дрва, била је лепа девојка, а свецем и недељом лепо се и одевала. На некој забави запита ју неко: „Моли ћу, шта је ваш отац?“ — „Мој је отац“ — замуца девојка — „разделитељ материјала за гориво.“

Јубилеј.

Јавља нам се, да ће „Народни гласник“ у Темишвару славити јубилеум, кад је добио 50.-ог предплатника; уредник и сарадници немају више теча и кумова, да их у предплатнике уврсте.

Чок-Јаша!

Љубинко.

Швиндл.

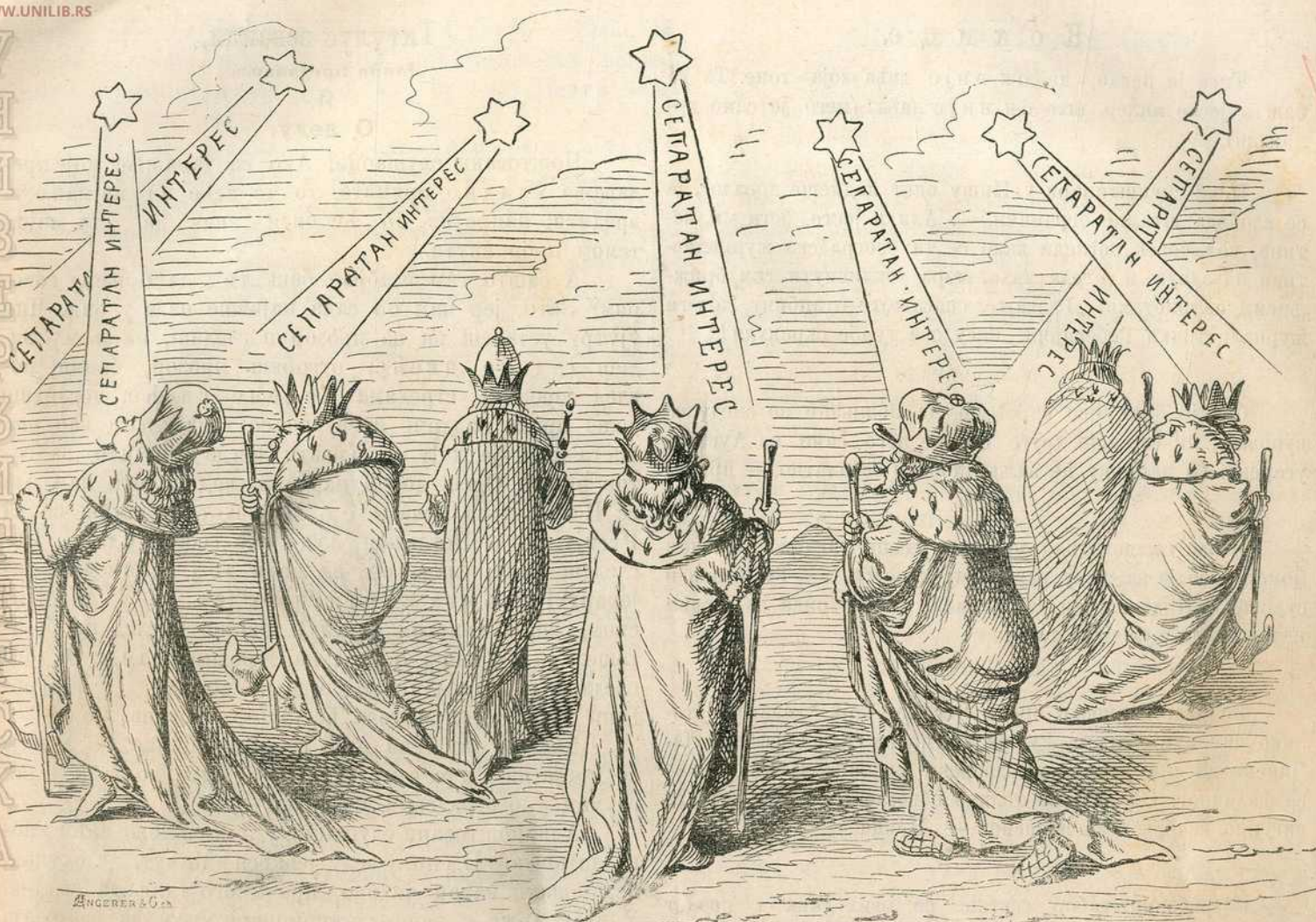
У Монпелијеру је био некакав доктор Ф., који је имао обичај, да кад дође у какву варош, где га нико не познаје, а он даде добовати, да је изгубио псето, и ко га нађе и доведе му, добиће 25 дуката награде. Добошар је означио како псето изгледа, а тако исто описао и сву титулу докторову и где се настанио. Одмах се по целој вароши говори само о томе, како је један нов доктор дошао у варош и како мора бити да је славан и богат, кад он за једно псето даје 25 дуката. Псето се не нађе (јер га није ни било), али се нађу болесници.

Неко запита мало ђаче, шта је учио из библије; мали се забунио па не уме да одговори. А онај га запита: „Јесили што учио из старог завета?“ — а овај одговори: „Нисам већ из младога.“

У Пивари.

Гост. Ала бога вам, Тошо, што су вам сада те Сардине тако мршаве?

Пивар. Ја држим да су омршавиле од бриге, одкако су чуле за атентат против свога краља.

Онда су била три краља а једна звезда па је лако било наћи пута. Али сада је много краљева али много и звезда — Сад је много теже наћи Спаса. —

При крштењу златниковом.

Женски свете поносни
Хрђаво ти пишу :
Сад те неке делије
Ћушкају у Нишу.

При крштењу бива то
Новог српског д'ора ;
— „Не сме бити златица,
Златник бити мора.“

„А зашт' не би златица ?“
Питање изиде.
Јер је „рода женскога“
Па се неки стиде.

Залуд људи учени
Старе књиге траже
Да златицу одбране, —
Ништа не помаже.

Битка с' бије речима
Топлим, хладним, млаким,
И већина понушта
Разлозима јаким.

Неки желе закључак
Да с' узме на знање :
„Само роду мушкоме
Припада штовање.“

А међу тим „Стармали“
Пита из пенада :
Ког је рода „скупштина ?“
Ког је рода „влада“ ?

Седам рата.

Турска се обвезала да ће Румунији исплатити три милиона франака у седам рата, и то :

1. рату. кад буде могла.
2. рату. кад буде хтела.
3. рату. кад буде имала.
4. рату О куковом дну.
5. рату. О светом Либри (: кад се пси стригу:)
6. рату. Тридесетог фебруара (ма које године:)
7. рату на три дана после смрти.

К о к и ц е.

Тиса је рекао, да он није лађа која тоне. Та то баш и јесте малер, што он није лађа, (него је само крмањош).

Неки скупштинари у Нишу опет поднеше предлог, да се слобода штампе ограничи. — Али и јесте, бога ми, истина, кад човек погледи како се та београдска журналистика одуздала и отела маха, мора ускликнути тим брижљивим патриотама: „Гледајте, спасавајте отаџбину, док ти журналистички Робеспјери нису све тумбе окренули!“

Сад је опет ово наређено, да Бошњаци не смеду о куповати ни са које друге стране него само из Аустроугарске. (А паприку ће ваљда добити бесплатно, — приде)

И ово се догодило прошле јесени. Један глухонем момак узео је за жену глухонему девојку. — Ту је већ и сувише благодети, јер кад је жена нема, онда је сасвим излишно да муж буде глув.

Из благодарности према Чесима, који указиваше толико симпатије према Русији, латио се сада професор Ламански да претресе краљеворски рукопис, и да га нађе за фаличног. Он је тиме толико обвезао Чехе да ћеду га сигурно изабрати за почасног — Немца.

Загребачки сабор састаће се ових дана у почаст српском божићу. У место сламе биће неких предлога.

Даклем и у хладној Русији узавреше ђаци. Зато је влада наумила да затвори универзитете и све средње школе, — како би ђаци имали више времена да се баве око почетог посла.

(Н. Л.) Енглеским паробродима допуштено је сада да смеду пловити и ноћу кроз Дарданеле. То је ваљда зато, ако би Султану преко ноћ позлило, да могу отрчати по доктора.

Није чудо што су и женске многе прогнане из Берлина. Јер и оне знају очима стрељати и језиком бости.

Пре негде донеше новине, како су неки родитељи, који су досада имали само дванајет кћери, сада добили и тринајету. — Но ти су зацело од радости плакали!

Гђица Пати добила је за једну представу у Хамбургу 10-000 марака. — Но, тако би се знала и ја патити.
Једна глумица.

„Каждер ми који би портфељ ти радије примио, Андрашијев или Ауерспергов!“ — Да ти право кажем ја, бих се задовољио и са Ротшилдовим.“

Титулус зеванди.

Јавна предавања.

II.

О леду.

Поштовани слушаоци! Ако ви данашње моје предавање хладно примите, то ме неће ни најмање увредити; напротив, то ће бити знак, да сте мојом темом проникнути.

А зашто сам изабрао баш лед да о њему говорим? Зато, јер нам он сада највише пада у очи. Чим ујутру устанеш па на прозор погледиш, на њему видиш ледено цвеће; отвориш прозор, бациш поглед горе: на стрехама ледене свеће; погледиш доле: преко калдрме превукао се танак лед као она чиста хартија коју су Хрвати негда примили за готов новац. Одеш до Дунава да видиш шта нам иде из Пеште и из Беча: лед. И нехотице сетиш се на Русију: лед. Погледаш људе око себе: лед; — Погледаш жене: сладолед, ал ипак лед. Погледаш хијерархију: санта сантисима (ал не у талијанском, већ у српском смислу). Бациш поглед на богаташе: лед; бациш поглед на сиротињу: лед. Од тога гледања и поглед ти се до пола смрзнуо, — твој рођени поглед, и његова је друга половина лед:

Даклем ова тема није се дала обићи, — а није се могла ни „прескорачити“ (што но вели један глумац у београдском позоришту)

Али, поштовани слушаоци у леду се може наћи много штошта. Н. пр. у леду јенађен и Мамут, целокупан, исти онаки какав је био пре много хиљада година. У леду држе и наши гостионичари месо, да неби баш сасвим напшило. Јер лед је веома конзервативан. Зато је бог стара мамутска начела, да се не би сасвим усмрдила, метуо у конзервативце, који су по природи својој врло ледени.

Лед по својој ладној форми има и разна имена, тако се он зове кад кад и град. Али град мора бити да је топлији од леда, јер Лединчани кад дођу у „град“ они се увек добро загреју. (:Лединчани радо враћају визиту „граду“, јер и град често долази у Лединце:)

У леду се смрзне свака логика. Лед кад је ситан зове се крупа. А кад се крупа отопи онда не буду крупови топови. — камо ту логике и конзеквенције.

У великим варошима лед се склања са тротоара и са главнијих улица, у мањим варошима пак не умеју полицајци да склањају лед, види се да нису граматикално изображени, (као н. пр. цукерповери:) Али за дивно чудо, где се ледне склања, баш тамо ће те се уверити најбоље, да лед није без падежа, нарочито у множини.

Кад ко скрха ногу на леду, онда му доктори не кажу: „брајко, други пут се чувај леда!“ — него онда дај наново леда, да се њиме нога облаже. То доктори јамачно чине из благодарности према леду.

По леду познајемо како су српски језик морали знати негда и Енглези. Јер они њихове велике гос-

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

пће, које се својом хладноћом одликују и данас не зову друкчије већ: Леди. У тој ледености налазе они нешто благородно, што су опет Немци мало изврнули па зову: едл.

И стари Немци су морали знати српски. Јер они хладног човека, који неће да се жени, зову и данас леди г.

И стари Французи су морали знати српски, кад су за времена тиранских својих краљева право назвали: Ледроа, (краљев лед). А пошто лед није ништа друго до водина кожа, зато Немци сваку кожу зову: Ледер.

Шта више и сам Јупитер мора бити да је знао српски, кад се оно заљубио у Леду, па је претворио у гуску, јер је познато да гуске ergo и гускови воле ићи на лед — то им је најзгодније за рандеву.

Хеј поштована моја српска публико! Све би то још како тако било, кад би лед ишао само Дунавом, Тисом и другим рекама, — па да га мутна вода однесе; — само кад не би било код нас ледених груди, ледених срдаца, ледених родољуба, — кад не би било леда у варошима, леда по селима, леда у општина, леда у приватном и јавном животу, леда у свести, — леда зими, леда и лети, леда свугде и увек. — Наша је интелигенција ледена, наша је хијерархија ледена. То су приметили још наши прадедови, зато су ваљда и определили да буде столица патријархова у Пећи, не били се ту мало загрејао. Драстичан лек, — ал је ипак слабо помагао.

Изволите ви поштовани слушаоци само даље зевати, док се ја мало одморим и размислим како ћу кроз моју тему на крај исцливати.

Као што вам је познато, лед је врло гладак, зато су га стари Латини (који су такођер морали српски знати) звали глацијес.

Кад би истраживали леду корен, нашли би га у води, а водин је корен: во, дакле у вољу. Томе његовом постанку одговара и његов престанак, јер лед кад хоће да се изгуби онда се криви.

Да, ово сам заборавио казати. Лед кад се почне ледити, то бива с крајева; а на крајевима му је сапред људи (Л), а остраг добро (Д). Дакле уједан мах чим се смрзну људи, тако се смрзне и добро. — И ја мислим кад би се људи мало боље држали, да се тако лако не смрзну, да се онда ни добро не би тако лако смрзавало.

Ал шта ћемо, кад људи воле лед. Њима лед никад није довољно хладан, они би хтели да га направе још хладнијим, — зато га међу и у ладонице.

Него ове године кажда неће бити дебелог леда. Шта ће тужан оне госпође и госпоћице, које су већ наручиле нове „шлитшухе“. — Њихови поштовачи истина уверавају их да је лед већ доста јак, — али нека добро пазе, да се не даду навести на — танак лед.

Поштована публико, цвете мој, зевалицо моја! Ето вам све што сам вам знао рећи о леду. А ако сам у овом предавању неколико пута и бубнуо, узмите милостиво у призрење, да ми је тема била врло — клизава.

Шетња по Новом Саду.

XIII.

При свем том што су путови тако рђави и рапави, као стихови Максима Задрина, и што је време тако магловито, мокро и нестално, као хрватска политика, ипак нам у своје уобичајено време дође божић, дан, коме се сви веселе и радују (осим прасица), дан, кад ће се многи ваљати по слами (и у дугу); а други ће сећи колач (и купоне); многи ће бити весели и лупати чаше (и главе) а делиће се и чеснице (и песнице). Иде божић, те ће бити колача, и таквих, којима се нисмо надали, као што то више пута бива, да из Беча или Пеште добијемо по који колач, ком се нисмо никад надали. Ал највише се радују божићу и другим празницима, што долазе, деца — јер то су управо њихови празници: материце, оцеви, бадњи дан, божић и т. д. На материце и оцеви везују они своје родитеље дизгом за столицу, те их не пуштају, док се не искупе, док им не учине каква поклона. Од деце би могли много и ми научити. . . али опасно је разлагати овде све начине и мере, којима би ми могли наше „старије“ везати, да нам учине по вољи. Деца већ осећају да иде божић и чисто им читаш радост и веселост на лицу: Милан свако вече кад леже, пита матер колико ћемо још пута спавати до божића; мали Јоца обећава да ће бити добар, ако му отац купи на божић ждребе са седлом; Милица жели лутку с косом, која се сама чешља на огледалу и виче: „мама“ и „тата“; Станоје вуче своја велика циварска кола по соби; Бранислав се игра школе и чита божићни апостол; Евица плете чарапе за своју лутку, да је понови за божић; Бошко очекује коња, што му је чика Илија обећао, кад је био болестан, што је лепо попио кину; Зорица из С. тера деду да јој приповеда, како је онај мајмун са дрвета ударио оног човека крушком по носу; Стева ухватио мачку за реп, па је окреће уокруг; Бранко ређа на канабету солдате из кутије, докле мати му меси на столу мушкацоне за божић; Анкица се замислила па штудира хиће ли „билету“, што је добила од Перице, прилепна њену малу зелену чашу или на буквар; Панта се витла по сокацима и запиње за кола саонице, што му је слуга Јошка направио од сандука за лојане свеће и т. д. Деца су дакле сва у послу и спремају се за долазеће празнике. Али и људи се такође спремају: ту се купују прасици, брашно, јаја, млеко, карте; спрема се слама, мед, суве шљиве, „трингелти“; праве се нове хаљине и нови дугови; за нову годину очекују се свечане визите, јер ће доћи оцачари, фиакери, пандури, писмоноше и екекутори да честитају; једном речи, све је у неком спремању и очекивању, само не знамо, да ли можемо очекивати, да ће се растројена вршачка општина изравнати и у ред довести, да ли ће шака хрватских беамтера у Босни престати гонити све што је српско; можемо ли очекивати, да ће публика српска од нове године боље и својскије потпомагати своје листове и књиге; да ће Карађорђевици престати мутити по Србији; да ће наши имућни људи сиротињу боље потпомагати, и т. д.

Дај боже да о долазећим празницима поред других колача добијемо и каквих белих колача у облику јемства за боље и сретније напредовање у свестраном животу народа нашег!

Аб.

Ћиро. Христос се роди, Ћиро!

Спира. Ванстину, Спиро! — Али ја то чујем сваке године.

Ћира. А да шта би ти хтео да чујеш.

Спира. Ја би хтео једанпут и то да чујем, да је ђаво мањко. Онда бих тек потпуно светковао.

Ћира. Боже мој, ти Немци у Аустрији уживају потпуну слободу, па опет им није право.

Спира. Јест истина. Ја би волео тога Шенерера притиснути уз дувар, да видим шта би тек онда излануо.

Ћира. Хахаха!

Спира. Шта је море, Спиро, шта ти би?

Ћира. Хахаха!

Спира. Па дед да чујем и ја!

Ћира. Чакра моли пок. Љубишу за опроштење, што неможе да се за њим каменом баци, — јер је небо високо.

Ћира. Јеси ли чуо, нешто се врло чудно говара.

Спира. А шта?

Ћира. Можда ћемо још и то дочекати да ћеду грофу Андрашији кад пође кући свирати Потоцки марш.

Расејани.

Много пута човек у расејаности рекне или учини тако што, да се сваки мора смејати. О томе има разних приповедака, па ћемо и ми овде неколико да донесемо.

— Расејаном Л. дође један пријатељ у посету. Л. је дуго седео ћутећи, па ће онда запитати свога госта: „Ала бога вам, шта сам хтео рећи, је ли жив још ваш покојни отац?“

— Једног расејаног сретне пријатељ неки на путу па ће му рећи: „Гле, а ја сам вас ноћас сањао, и то, да сам вас срео и поздравио“. „Извините“, одговори расејани „ја вас бога ми нисам опазио!“

— Расејани неки професор рећи ће у школи. „Ја опет данас видим многе, који нису ту!“

— Један расејан научењак хтеде узети дебелу књигу; коју је мало час читао да остави у орман ал у забуну зграби чинију пуну воде, дигне је и полије се. Расрђен повиче: „Каква ме је то хуља полила!“

— „Господине професоре, а шта ви ту радите пред вашом кућом?“ — „Ја само гледим, да ли сам код куће, али чини ми се да сам некуд отишао, јер не видим свећу у соби.“

— Неки врло расејан човек мораде некуд да иде, али је имао нешто нужно да наложи своме послужитељу, који у тај пар није био код куће. За то узме перо те му напише, шта је имао да му заповеди. Но кад је већ био написао, а он се сети, да послужитељ његов не зна читати, те с тога дода још на хартији: „Подај ово нека ти когод из комшилука прочита!“ Али онда се сети, да би могао какав странац наићи те прочитати, но и ту се он умео помоћи. Узме наново хартију и перо, те напише: „Да не би овај лист дошао у непосвећене руке, мећем га за огледало.“ Кад је после дошао кући, љутио се, што му послужитељ није извршио заповести.

— Неки расејани дође у једну кућу и запита: је ли код куће стари господар?“ — „Е, он је на жалост умро, данас смо га саранили“, одговоре му. — „Па добро, вели расејани, „а ја ћу доћи сутра да видим јели код куће.“

— Славни оријенталиста Херман седео је у својој соби и радио, а у то му послужитељ пријави једну отмену визиту. Херман скочи, баца „шлофрок“ и брзо обуће фрак, те прими визиту у фраку, али — у кошуљи и гаћама.

— Један Американац је тако био расејан, да кад је једном хтео да иде на вашар, а он метне коња у таџиге на седиште а себе упрегне у рукунице. Забуну је своју тек онда приметио, кад је хтео да рже.

— У једној вароши у Шотској био је неки писмоноша тако расејан, да је сам своје име заборавио. Једном дође неко писмо на њега самог, а он га је вуцарао по целој вароши и није могао да нађе адресата.

— Један расејани глумац играо је улогу Швајцера у шилеровим „Разбојницима“, У трећем чину запитаће он једног колегу: „Бога вам не би ли ми знали казати, еда ли сам ја Шпигелберга већ пробо?“

— Приповедају, да је Лесинг у својим старим годинама био расејан. Једанпут дође он ноћу кући. Лупне па свој прозор а његов послужитељ непознавши га у мраку викне кроз прозор „Господин Лесинг није код куће!“ — „Па добро“ — одговори Лесинг — а оно ја ћу доћи други пут!“ и оде даље.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

Auch nicht schlecht.

Право кажу људи „боље умети него имати“, а да је тако, ево чујте, како неко није имао, али је умео. Дакле дође тај неко у гостијону и поштено се наруча но како није имао новаца, хтеде да стругне али га предусретоше келнери с тим, да је код њих обичај најпре платити, па онда ићи. Но наш гост се извињаваше да „случајно“ нема новаца, па је хтео ићи по новце, али незакони келнер не восхотје разумјети, већ учтиво заште — капут у залогу. Кад овај виде да не може никуд ни камо, пристане, али место свог капута понуди — чакшире. Келнер помисли у себи: још боље па ће пре доћи да их искупи, јер без капута још би могло ићи којекако, али без чакшира баш никако. Елем гост даде чакшире; али му остане сасвим дугачки зимски капут и чизме са високим сарама, па се није ни познавало, да нема чакшира. У таком дакле состојанију оде — у другу гостијону. Овде одма заште собу, даде наложити, и увече се сиђе у собу где се ручава, и ту се наш браца опет лепо навечера јакоже подобајет. После вечере отиде у своју собу, па ће лећи да спава. Но пре свега узме свој капут, пруслук, умота у завежљај, па их ујутру тако умотане преда „лондинеру“ да их очисти. Кад лондинер донесе госту капут и пруслук, овај одмах разгледа, и види да нема чакшира.

— „А где су ми чакшире?“ запитаће он слугу.

— Какве чакшире, одговори онај, кад их нисам ни добио.

— „Та ваљда нисам могао доћи без чакшира, дедаче један,“ рећи ће гост. „одма да си ми донео моје чакшире, јер ћу с места јавити на полицију.“

Сиромашта слуга нађе се у чуду, не зна шта ће с том бедом већ оде па зове гостионичара. Овај чим дође, пита шта је у ствари, а гост опет то исто понавља, како му је дао капут, чакшире и пруслук да очисти, па сад нестало чакшира, већ нека се постара, да чакшире одма изиђу на видик, јер ће јавити на полицију, и још ће јавити у новине, како у тој гостијони нема сигурности и т. д.

Гостионичар се нађе у запари, и сам појми, да гост није могао доћи без чакшира, већ да их је можда когод украо, док су на пољу висиле, а овамо се уплашио, да овај гост то не јави у новине и полицији, што би шкодило гласу гостионе, па ће рећи онда госту:

— „Господине, ја видим да је слуга крив, али шта ћу сад, кад није друкчије. Ви се умирите, а ја ћу вам набавити друге чакшире.“

Али гост се помамио, те неће друге, већ оне своје, али најпосле на молбу гостионичареву пристане. Кад му овај донесе чакшире, а он их обуче, почне тражити по џепови, па ће повикнути:

— „Ено на, а где ми је буђелар с новци, што сам имао у чакширама?“

Бирташ кукавни опет се нашао у чуду, па ће запитати: „А какви новци?“

— „Та моји новци, што сам их имао у џепу. Било је на 30 фор. Даклем сам изгубио и чакшире и новце! Та то је већ сувише! Морам јавити у новине, како код вас човек није сигуран са својим имањем.“

Сад кукавни гостионичар опет види, да има гост право, јер кад је нестало чакшира, морало је сасвим логично

нестати и буђелара у чакширама, па стаде опет преклињати госта, да не чини бруке, да он није крив. Јест, ал се наш амикус не да ни осолити, већ оће или да му се накнаде новци, или ће одма ићи суду.

Гостионичар шта ће, већ брже боље по новце и њему преда, па га још у поласку са највећом учтивошћу испрати до врата молећи га, само нека ником не приповеда; шта му се догодило у његовој гостијони. —

Е па сад реците, да није боље умети него имати!

Бубнуотека.

V.

Новосатски „Ujvidék“ у своме 51. овогод. броју, јавља ово.

„Egy ujvidéki paraszt ember már régtől fogva nymphomanián szenved“ и т. д.

Но то је заиста тако чудо, које нити се икада где догодило, нити ће се икада више догодити.

VI.

Мутибарићева наздравца Сими К—у:

„Побуђен неподвижном околности уважености јуначким српским мишицама необоривим 57 кола на сваки коли по 7 језгровитим југовићским бирачким гласова, за оборити Кошута Лајоша..... оћу ово неколико речи као што реко велештованом непоколебном и предходно познатом Србину Сими К. да наздравим.

Господо! Ми ако не сутра, данас, али у овом четрнајстом столећу зацело, само ако дух околности и суверени Старе Србије, Босне и Херцеговине неби у корист његове световничке борбе нашег премилог и превозљубљеног патријарха Арсенију V-тог то вам ја као што ме овде видите, немојте мислити да сам пијан, али вам свечано мишице јуначке јорданском водом посвећене т. ј. крштене, и кад то време дође, онда вам очито овде исповедам, да ћемо се на Балкану састати и ту непријатељске крви због неотложне препирке несоједињена Хрвата и уопште сваке друге вере непристрасно опкољеном духовно поражене Угарске; граничари, ти ће да пресеку своје огорчење и порази ће осветом мађарске владе вођеном пропасти себи прибежишће.“

(Љивео! Многа љета!).

Безазленост.

Девојчица. Отац купи ми лутку.

Отац. Па какву оћеш.

Девојч. Купи ми доста велику, али да има исту таку косу као у матере.

Отац. А зашто баш такву?

Девојч. Зато да могу да је чувам, јер њезина коса може да се у вече скине па у јутру опет да се намести.

К. К.

Србин. „Збогом газда Машо.“

Чива „А — дије, кор-шумадинер.“

Србин „Бога ми где је сада шумадински кор, то не знам, пре две недеље био је у Лесковцу.

К. К.

У Виртембергу код манастира Вајгартена, где се чува христова крв, бива велика литија. Нарочито воде коње на ту литију, ради њиховог здравља. Кад кад у тој литији има преко десет хиљада коња, и 40. хиљ. људи.

Како су Французи најљиви према онима, који што ново измисле, види се отуда, што нису заборавили запитати: да је Мингод 2. Јануара 1704. год. пронашао, да се на врх штапа од билијара, меће комадић коже.

Владика Мушицки служећи у плашкој цркви, спомињао је патрона цркве светог Николу. У Беч јаве, да је спомињао руског цара Николу. Пошљу му одмах комисију да то испита. У тој комисији био је генерал Геперд, талијански песник, који са свом озбиљношћу предузме испит. На једно његово питање при том испиту, одговори му Мушицки са неколико стихова из Хорација. „Шта зар ви љубите Хорација!“ повиче Геперд, и поцепа протокол испитивања. За тим још неколико пријатних дана провео је са Мушицким непрестано разговарајући се о латинским песницима, а у Беч јави: да је све што је противу владике јављено, пакосно измишљење.

Хенрик девети, био је врло противан уставној влади, и томе да се народ меша у државне послове. На где којим новцима што су за време његово ковали, стајао је овакав натпис: „Хенрик девети, само божјом милошћу, а никако вољом народа, краљ енглески.“

Старост је једно зло, које сваки жели,

Грк Мило, држао је да постепеност може све учинити. Зато је сваки дан обносио по један пут мало теле око куће, мислећи да ће постепено тако ојачати, да ће моћи носити то теле и кад оно нарасте да во буде.

Карл II. запита: шта се о мени говори у вароши? „говори се — рекну му — да ви нигда ништа лудо не говорите, али нигда ништа мудро не творите.“ — „Оно прво тиче се мене; ово друго мојих министера.“ — одговори краљ.

У Бечу пси обично носе брњицу на њушци. Једном изађе неколико паса изван Беча, и виде магарца без брњице где пасе, „Како си ти тако слободан! а на нас ударају брњице.“ рече му једно псето. „Шта ћу вам ја — одговори магарцац. — кад немате никога од свог рода у министарству.“

„Ах госпоћице ја сам намеран женити се и молим за вашу руку“ рекне један девојци, а она му одговори, „Што ће вам моја рука без мог срца.“

Арачлија зовне Еру да доведе децу да их попише у арач. Ера одведе три своја сина у гробље, и рекне им да ту седе док се он неврати, а он сам оде арачлији. „Лане си имао три сина, — где су ти?“ рекне му арачлија. „Ови су у гробљу.“ одговори му Ера. „Такве неуписујемо.“ рече арачлија и одпусти га.

Прајски солдат чувајући стражу на руској граници: запита рускога стражара: „како ти је име?“ — „Псковски;“ одговори му руски солдат. „На здравље!“ рекне Прајз; јер је мислио да је онај кинуо.

Сократу кад су дошли и казали: „осудише тебе на смрт Атињани;“ одговори он: „а њи природа.“

Краљ Лудвик једанајести отера свога астролога, што му није прорекао кад ће киша бити. Но кад чује да је тај астролог о себи казао: да ће пре краља на осам дана умрети; прими га опет себи и нареди да га најбоље ране и негују, да не би умро.

Један врло болестан човек рекне својој жени: „ја ћу да умрем.“ — „како би то било! повиче жена гле ти њега шта говориш ти ћеш оздравити, ти нећеш умрети.“ „вала жено целог нашег живота све је бивало како ти рекнеш: ево један пут ће да буде како сам ја рекао.“ одговори човек, окрене се на другу страну и умре.

Баба имала, једнога петла који јој је по кући досађивао, и коме је она често говорила: „шиш ђаво те однео!“ Један пут разболе се баба, и пошаље за калуђера те јој чита молитву. После молитве кажу баби: иште калуђер да му се плати; а болесна баба одговори: „сад немам новаца, а ако неће калуђер да ме причека, онда нека носи петла.“ — После неког времена кад баба оздрави и види да нема петла, уздану и рече: „еј мој добри петле! три ста сам пута рекла, нека те ђаво носи, па те не однесе; а само један пут рекох, нека те калуђер носи, и он те однесе.“

Године 1850. заледи се енглеска лађа код острва Северног Дебона, недалеко од северног полуса. Имали су са собом два голуба из Лондона. Капетан од те лађе, пусти један мали балон, а испод тога балона веже кавез, и и намести жијак тако, да тек после неколико сати тај се кавез сав раствори и голубови морају летити. За пет дана долетео је један голуб у Лондон у свој голубињак, други пак или је куд на другу страну одлетео или се утопио. Даљина од те лађе до Мидона износила је шест стотина немачких миља.

Кук пловећи око света, кад је био са оне стране наше земље код острва Блига повикао је својим друговима „пријатељи будите весели, сад управо пловимо испод нашег Лондона.“

Амазис отме престо у Египту и постане краљ. Кад су му пребацивали што је од нискога рода: онда он да би их исмејао, од златног леђена у коме је ноге прао, салије идола, бога, поклони га у храм, и Египћани трчали су и клањали се томе идолу.

Прокуст чувени ајдук у Атици, кога ухвати или ко му у гости дође, опружи га на једну постељу, на ако је краћи од те постеље, он га растеже толико док nebude колико постеља; а ако дужи од постеље он му одсече од ногу толико, колико је дужи.

Биља, што рађа ману, о којој библија говори да су се Евреји с њом равили у пустињи, — има у Сицилији и Египту. Али је најбоља мана што на Синају роди; има је много, и калуђери је продају. Прелаз преко црвенога мора, куда је Мојсије прешао, траје четрдесет минута. Туда је суво и тврд песак, кад море одступи.

Једном чизмару, кад остане ноћу дуго у пивари, жена закључа врата од куће и тако до зоре мора пред кућом да седи; но чизмар се досети, па кад год у вече пође у пивару, он скине врата од куће и понесе са собом.

Један солдат родом из Сибира, много је тужио за својом земљом. Кад је у Москви видио да у Сибир шаљу оне који што згреше; навалице учинио је неко зло, и био је весео кад су му јавили: да је осуђен да иде у Сибир.

На енглескога краља Јована омрзне свештенство само с тога, што је једном, видивши јелена, рекао: „о како је овај јелен леп и здрав, а нигда није био у цркви, нити се игда богу молио.“

Свака вера има своје постове. Асирци у време постних дана, нису давали ни својој стоци да једе оно што се уз пост по њиховом обичају није јело.

Чудновато: човек човека ничим толико неугоднобава као са псетом; н. п. гладује ко пас; ждере ко пас; трчи ко пас; ћути као псето; лаје као пас; бос ко пас; веран као псето; зао као псето; заједа као псето: умиљава се као псето; лети као пас; живи као пас и т. д.

Назрдин хоџа био је дужан једном свом суседу хиљаду гроша, па није имао одкуда да му их врати. Једно вече донесе хоџа мртвачка носила у своју кућу, обуче се и легне у носила као мртавац, а рекне жени да изађе пред кућу и да кука и нариче. На ту кукњаву дођу суседи, међу којима је био и онај коме је хоџа дугово. Кад поседају рећи ће онај: „покојни хоџа био ми је дужан хиљаду гроша; али кад се деси овакав случај, нека му је богом просто.“ Онда се хоџа узправи и седне у носилима и повиче: хвала ти, од велике радости на ново сам оживио.“

„Стармали“ излази 10. и 25. дана у сваком месецу.

Годишња је цена 4 фор. За Јуни, Јули, Август и Септембар 1 ф. 34 новч. — а до краја ове године 2 ф. 34 новч.

За Србију: Годишње 10 динара, на четири месеца 18 гроша, а до краја ове године 31 грош чаршијски.

Год. 1871. нађу у ментонској пећини кости од човека, који је пре потопа живио. Мишљаци који о тим стварима размишљају, држе да су те кости преко 25. хиљада година старе. Костур је подпуно сачуван, само су му три ребра пребијена. Поред скелета нађено је шиљасто камење, које се на врх стрела мећало. Бискуп орлеански посматрајући те кости рече: и овај човек чије су то кости, веровао је на бога и на васкршење мртвих; зато су и стављене стреле поред њега, кад васкресне да их има код себе; — само не знам што су му три ребра пребијена! — „Три пута се женио.“ — повиче префект, који се такође три пута женио и сва три пута зле жене имао.

Енглез у свакој прилици узда се у своје новце. Гостионичар каже му: „господине разбили сте ми велико огледало!“ — „мети га на рачун.“ одговори му Енглез. „убили сте ми келнера,“ рекне гостионичар. „Мети га на рачун,“ одговори Енглез.

Несрећан човек да почне водом трговати, пресушио би Дунав; да постане шеширџија, људи би се рађали без главе.

Један се опклади у Бечу да ће у вече кроз пет кафана проћи и нудити дукате по четрдесет новчића комад, и нико их неће купити: и добије опкладу. — Обуче се у прљаве хаљине, узме котарицу вуну нових дуката, и ишао је кроз кафане и нудио: изволте, купите, један дукат само четрдесет крајцара. Но нико није ни главе окренуо; и сваки га је терао од себе коме је нудио.

Год. 1795. лондонски кмет да би скупио што више новаца у помоћ сиротињи у тој гладној години, огласи, да ће се до вече у театру моћи видети један такав кромпир који вреди шест дуката. Цена за улазак у театор буде удвојена, но ипак је био препун. Ту заиста покажу један кромпир који је вредио шест дуката.

„Похитајте господине, чекају на вас.“ — „Па кад чекају онда неморам хитати.“ одговори он.

Козаци држе кад бог умре да ће свети Никола доћи на његово место.

„Лењштино, што си се извалио те лежиш. Ти не за службујеш ни да те сунце греје;“ повиче мајстор шегрту. „Па зато сам и легао у ладовину.“ одговори му шегрт.

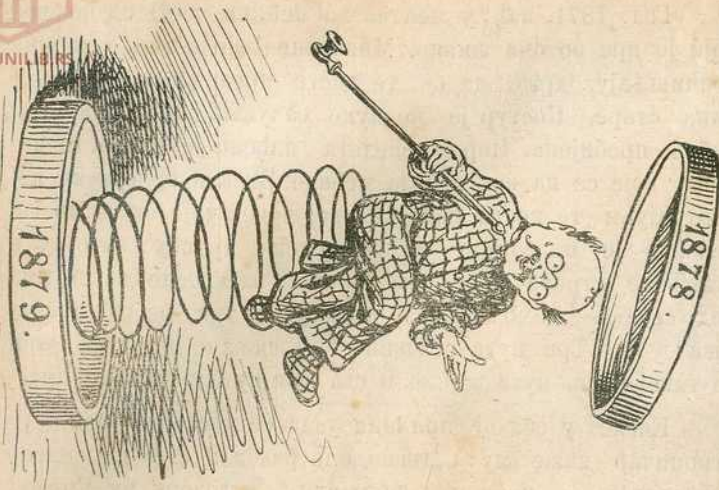
Учени људи живи умиру, да мртви живе.

Један трговац пошаље осамдесет бутеља шампањског вина на дар судији, који је врло велика тврдица био. После неког времена тај судија умре, а његов наследник отвори једну бутељу да пије, но како се зачуди кад у свима бутељама, ненађе ништа друго до само чисту воду. Кад се састане са оним трговцем он га запита: зашто је тако чинио? — „ја сам знао какав је он тврдица, и да неће за свога живота ни једну бутељу отворити.“ — одговори му трговац.

Писма и све што се тиче уредништва, нека се шиљена адресу Др. Илије Огњановића у Новоме Саду, а коме је наручнице Дру Јовану Јовановићу Знају у Београд. Предплату пак и огласе, ваља слати на штампарију А. Пајевића у Нови Сад. Цена је огласима 5 новч. од једне врсте.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

СТАРМАЛИ

Јавља својим пријатељима и непријатељима, да се одлучио и даље живети. Живот му је у толико сигурнији, што у Берлинском уговору нема о њему ни спомена. Гаранција његовог опстанка лежи већ у томе, што није везан ни за гр. Андришића ни за Тигу. Програм му је:

Како знамо, тако дамо;
Док смо живи да се ожимамо.

УРЕДНИШТВО.

А ми е наше стране јављамо, да ће „Стармалти“ од сада излазити три пута у месецу, сваких десет дана на целом градаку дојаконшег формата, а доносиће као и дојакон бар два пута месечно по једну велику слику. Одрже ли се публици доље, доносиће у сваком броју илустрацију.

Цена је „Стармалом“ дојаконша:

за Аустро-Угарску	4 ф.	за Србију, Босну и Херц	50 тр.
на целу годину	4 ф.	на целу годину	50 тр.
„ поља	2 ф.	„ поља	25 „
„ четврт	1 ф.	„ четврт	13 „

За Србију прештапају ваља слаги књижици В. Ваджичића у Београд, а из свију осталих земаља на ШТАМПАРИЈУ А. ПАЛЕВИЋА у Н. Саду.

Артур

КОД „ЗЛАТНОГ
у Пасковићкиној
сокаку бр. 39

Ј. Кутн

Шлема“
кући, на великом
у Новом Саду

препоручује по најјефтинију цену сваке врсте и форме шешира: од филца, слами, палмани, свилени, и цилиндара; финих рутавањих и угласани поповски шешира с ђеленушом заједно; тророгљатих шешира за г. г. штабелне официре и војничке лекаре, клобука (чакова); капа за официре, чиновнике, профузје, војничке пекаре, послужитеље, за ватрогасце и војнике у логору; грађански капа од чохе и друге материје, од коже, сомота и свиле; српски и турски фесова; накићени шешира дечији.

Исто тако препоручује добро прибрано стовариште ципела за господу, за госпође и госпођице, за дечаке и за децу — ципеле су од шагрена, калпскита, викследера, сомота и еберластина. — комот-ципеле са господу и госпође.

Обилато снабдето стовариште: белог рубља за господу, огрлица и наруквица (манжетна), краватљи; штапова, сунцобрана, и кишобрана торби ручни и о врат, кофера, дрвени платнени, и кожни; прибора, путнички и ловачки пушака лефушеови и перкусиони револвера, кесица за сачму, рогова за барут фишека готови за пушке и за револвере; торби ловачки; боца пољских; ствари за војничке униформе, пропозани и салонски сабаља за официре, бодежа (рапира); рукавица за мачевање (фехтованање); особите сорте рукавица: милитарски и грађански; летни рукавица: платени, и кожни и свилени; чарапа кратки и обични; кожане галантеријске робе.

Једино стовариште праве француске и енглеске парфимерије, мирсавака и други ствари тоалетни (при облачењу. — четкица за зубе и за нокте; четака за косу, за браду и бркове; чешљева ретки и чести

А за зимно доба препоручујем п. т. публици своје красно прибрано стовариште: шубара и бунди путнички навлака кожом (пелц постављени за ноге; и од коже ножни корпи; чизама крзном подуплаћени, огртача за госпође од материје и од сомота, крзном постављени и исто тако оперважени колчака; јака с крзном, висторијанки, савакупног прибора (гарнитуре) од крзна. — Велико стовариште еспапа киршнерског, кожног и све друге робе од ове струке.

Нарудбине са стране извршују се савесно и тачно.
С велепоштовањем
АРТУР Ј. КУТН
„код златног шлема“ у Пасковићкиној кући бр. 39. на великом сокаку у Новом Саду.

Радионица мушког одела

АДОЛФА ФРАНКЛА

у Н. Саду „код Енглеза“, на главној пијаци у кући „Матине Српске“ бр. 42 препоручује

за јесењу и зимску сезону сваке врсте најлепше израђених мушких хаљина за чудо јефтином ценом (а да би избегли случајне промене у имену, ваља споменути само: Франкл.)

Нарочито се препоручује:

за господу горње хаљине (капуте)	од 10 фор. на више
као и омиљене такозване Менчикове	„ 15 „ „ „
јесењих поуком преобука	„ 16 „ „ „
„ чакшира (панталона)	„ 5 „ „ „
„ прелука	„ 3 „ „ „
врло елегантних шлофрока	„ 12 „ „ „

Осим тога може се добити у свако доба у највећем избору до најфиније израђених мушких хаљина сваке величине и разновременог помодног и елегантного кроја.

Шпецијалитети у штофовима за панталоне. — Велико стовариште најфинијих штофова домаћег и страног фабриката. Једина продавница за Нови Сад и околину сваке врсте, правих, оригиналних, американских

ШИВАЊИХ МАШИНА ЗА ПОРОДИЦЕ И РУКОДЕЛЦЕ

по фабричној цени, са поуком бесплатном, уз годишњу гаранцију, и на месечну одплату.

Радионица за репаратуре, брзо, тачно и јефтино. — Стовариште сваке врсте конаца, енгл. Перки-Игала, зејтина у флашама, као и свију делова шивањих машина.

Све то и једино само код АДОЛФА ФРАНКЛА у Н. Саду, главн. пијаци бр. 42 „код Енглеза.“

Штампариа А. Палевића у Новом Саду 1878. год.

